

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____ С.В. Іванов
(підпис)
«__» _____ 20 р.

ПРАКТИЧНИЙ АУДИТ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до вивчення дисципліни та виконання курсової роботи
для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»,
денної та заочної форм навчання
в тому числі перепідготовка спеціалістів
за спеціальністю 7.03050901 «Облік і аудит»

Всі цитати, цифровий та фактичний матеріал, бібліографічні відомості перевірені. Написання одиниць відповідає стандартам

Підпис(и) автора(ів) _____
«__» _____ 2014р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
обліку і аудиту
Протокол № 5
від 13.11. 2014 р.

Реєстраційний номер
електронних методичних рекомендацій
у НМВ 49.56-17.11.2014

КИЇВ НУХТ 2014

Практичний аудит [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до вивчення дисципліни та виконання курсової роботи для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання, в тому числі перепідготовка спеціалістів за спеціальністю 7.03050901 «Облік і аудит»: /уклад. Н.І. Беренда, - К.: НУХТ, 2014. – 40 с.

Рецензент **Л.М.Духновська**, канд. екон. наук, доц.

Укладач **Н.І. Беренда**, канд. екон. наук, доц.

Відповідальний за випуск: **Л.М. Чернелевський**, канд. екон. наук, проф.

Подається в авторській редакції

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Розвиток продуктивних сил і виробничих відносин потребує вдосконалення функцій керування процесом виробництва, в тому числі й контролю економіки. Контроль як функція керування підпорядкований вирішенню завдань системи керування. Функції економічного контролю поширюються на економічну діяльність усіх ланок народного господарства. Одним із результативних видів економічного контролю є незалежний аудит. Незалежний аудиторський контроль ґрунтується на високих професійних і моральних якостях аудиторів, науковій організації та прогресивній методології аудиторського процесу.

Предметом дисципліни «Практичний аудит» є дослідження процесу розширеного відтворення суспільно необхідного продукту і додержання його економіко-правового регулювання в умовах ринкової економіки. В процесі функціонування аудиторський контроль сформулював свій метод в системі прикладних економічних наук – це спосіб дослідження, який визначає підхід до об'єктів, що аудуються, та являє собою сукупність загальнонаукових і власних методичних прийомів.

Міждисциплінарні зв'язки.

Курс «Практичний аудит» належить до циклу професійної підготовки дисциплін. Він пов'язаний з такими дисциплінами, як «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Аудит», «Державний контроль і ревізія», «Управлінський облік» та ін. Викладання дисципліни «Практичний аудит» ґрунтується на попередньому вивченні перелічених дисциплін.

Знання, отримані з курсу «Практичний аудит», студенти використовують при вивченні таких дисциплін, як «Особливості управлінського обліку в харчовій промисловості», «Облік ЗЕД», «Фінансовий менеджмент», «Звітність підприємств», «Організація обліку», «Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті» та виконанні розділу дипломної роботи тощо.

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – навчити студентів застосовувати в практичній діяльності отримані теоретичні знання з основ аудиту, фінансового, управлінського обліку, економічного аналізу, вміти усувати недоліки і порушення фінансово-господарської діяльності підприємств, кваліфіковано використовувати на практиці сучасні методи і прийоми аудиту.

Професійна підготовка студентів включає в себе не лише вивчення теоретичних аспектів аудиту, а й набуття практичних навичок у проведенні аудиторської перевірки.

Таким чином, основні **завдання** вивчення дисципліни:

аналіз систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю;

дослідження фінансової і оперативної інформації щодо відповідності її визначеним критеріям;

аналіз ефективності та економічності управлінських рішень на різних рівнях їх прийняття;

розробка проектів управлінських рішень;

здійснення фінансово-стратегічного аналізу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

поняття, суть аудиту, аудиторських послуг, організації та методика проведення аудиторських перевірок;

системи організації і регулювання аудиторської діяльності та напрями їх вдосконалення;

класифікацію об'єктів аудиторської перевірки;

законодавчі та нормативні документи щодо здійснення аудиторської діяльності.

вміти:

аналізувати та використовувати нормативно-правові документи щодо здійснення аудиторської діяльності;

планувати організацію аудиторської перевірки по окремих об'єктах діяльності;

аналізувати об'єкти, завдання аудиторської перевірки;

вибирати та застосовувати методи, прийоми, критерії для вирішення поставлених завдань щодо здійснення аудиторської перевірки.

мати навички:

правильного складання відповідних видів аудиторських висновків;

формулювання рішень щодо здійснення та виконання відповідних рекомендацій та пропозицій по результатах аудиторської перевірки.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання	Скорочена форма навчання	Перепідготовка спеціалістів
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво» Напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»	Варіативна			
Модулів – 2	Спеціальність 7.03050901 «Облік і аудит»	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 4		4-й	5-й	5-й	2-й
Індивідуальне завдання курсова робота		Семестр			
Загальна кількість годин: -144 годин		8-й	9-й	9-й	4-й
		Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 7	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Бакалавр», «Спеціаліст»	18 год.	4 год.	6 год.	6 год.
		Практичні, семінарські			
		18 год.	2 год.	2 год.	2 год.
		Лабораторні			
		18 год.	0 год.	0 год.	-
		Самостійна робота			
		72 год.	120 год.	118 год.	118 год.
		Індивідуальні завдання: год.			
18 год	18 год	18 год	18 год		
Вид контролю: екзамен					

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**Модуль I****Змістовий модуль 1. Організація та методика здійснення аудиторської діяльності****Тема 1. Аудит грошових коштів та касових операцій**

Завдання, об'єкти аудиту грошових коштів та касових операцій. Джерела інформації. Методичні прийоми. Послідовність проведення аудиту грошових коштів та касових операцій. Типові порушення, їх наслідки та заходи по усуненню.

Література: [1, 3, 4, 6]

Тема 2. Аудит розрахункових та кредитних операцій

Завдання, об'єкти аудиту розрахункових та кредитних операцій. Джерела інформації. Аудит дебіторської заборгованості. Аудит зобов'язань. Аудит кредитних операцій. Типові порушення, їх наслідки та заходи по усуненню.

Література: [1, 3, 4, 6]

Тема 3. Аудит необоротних активів

Завдання, об'єкти аудиту необоротних активів. Джерела інформації. Аудит операцій з основними засобами: надходження; переміщення; ліквідація; реалізація; нарахування зносу; капітального та поточного ремонту; переоцінки основних засобами.

Аудит нематеріальних активів. Типові порушення, їх наслідки та заходи по усуненню.

Література: [1, 2, 3, 4, 7]

Тема 4. Аудит виробничих запасів

Завдання, об'єкти аудиту виробничих запасів. Джерела інформації. Послідовність аудиту операцій з виробничими запасами: надходження; використання; переоцінки.

Типові порушення, їх наслідки та заходи по усуненню.

Література: [1, 3, 4, 8]

Змістовий модуль 2. Методологія аудиту основних фінансово-господарських операцій

Тема 5. Аудит розрахунків з працівниками з оплати праці

Завдання, об'єкти аудиту розрахунків з працівниками з оплати праці. Джерела інформації. Послідовність аудиту операцій з оплати праці: нарахування заробітної плати; утримання із заробітної плати; нарахування на фонд оплати праці.

Типові порушення, їх наслідки та заходи по усуненню.

Література: [1, 3, 4, 7, 8]

Тема 6. Аудит витрат на виробництво

Завдання, об'єкти аудиту витрат на виробництво. Джерела інформації. Послідовність аудиту витрат: що складають виробничу собівартість; не входять до складу виробничої собівартості; адміністративних витрат; витрат на збут; інших витрат.

Типові порушення, їх наслідки та заходи по усуненню.

Література: [1, 2, 3, 4, 6]

Тема 7. Аудит фінансових результатів

Завдання, об'єкти аудиту фінансових результатів. Джерела інформації. Послідовність аудиту фінансових результатів: доходів від реалізації продукції; інших операційних доходів; фінансових доходів; інших доходів; надзвичайних доходів; оподаткованого прибутку.

Аудит фінансової стабільності, платоспроможності, ліквідності підприємства. Аудит фінансового становища підприємства. Типові порушення, їх наслідки та заходи по усуненню.

Література: [1, 3, 4, 6, 8]

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Планування практичних занять виконується разом для денної та заочної форм навчання у вигляді таблиці 3.

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна, скорочена форма, перепідготовка спеціалістів
1.	Аудит грошових коштів та касових операцій	2	-
2.	Аудит розрахункових та кредитних операцій	3	-
3.	Аудит необоротних активів	2	0,5
4.	Аудит виробничих запасів	2	0,5
5.	Аудит розрахунків з працівниками з оплати праці.	3	-
6.	Аудит витрат на виробництво	3	0,5
7.	Аудит фінансових результатів	3	0,5

4. ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Завдання аудиту грошових коштів.
2. Об'єкти аудиту касових операцій.
3. Джерела інформації аудиту касових операцій.
4. Послідовність проведення аудиту грошових коштів та касових операцій.
5. Завдання, об'єкти аудиту розрахункових та кредитних операцій.
6. Джерела інформації аудиту розрахункових операцій.
7. Аудит дебіторської заборгованості.
8. Аудит кредиторської заборгованості.
9. Аудит кредитних операцій.
10. Завдання, об'єкти аудиту необоротних активів.
11. Джерела інформації аудиту необоротних активів.
12. Аудит операцій з основними засобами.
13. Аудит нематеріальних активів.
14. Завдання, об'єкти аудиту виробничих запасів.
15. Джерела інформації аудиту виробничих запасів.
16. Послідовність аудиту операцій з виробничими запасами.
17. Завдання, об'єкти аудиту розрахунків з працівниками з оплати праці.
18. Джерела інформації аудиту розрахунків з працівниками з оплати праці.
19. Послідовність аудиту операцій з оплати праці.
20. Завдання, об'єкти аудиту витрат на виробництво.
21. Джерела інформації аудиту витрат на виробництво.
22. Послідовність аудиту витрат, що складають виробничу собівартість.
23. Послідовність аудиту витрат, що не входять до складу виробничої собівартості.
24. Завдання, об'єкти аудиту фінансових результатів.
25. Джерела інформації аудиту фінансових результатів.

26. Послідовність аудиту фінансових результатів.
27. Аудит фінансової стабільності.
28. Аудит платоспроможності.
29. Аудит ліквідності підприємства.
30. Аудит фінансового становища підприємства.
31. Аудит фінансової стратегії підприємства.
32. Типові порушення при проведенні аудиторської перевірки, їх наслідки та заходи з усунення.

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Мета і завдання курсової роботи

Метою курсової роботи є поглиблення та узагальнення отриманих теоретичних засад з комплексу дисциплін «Аудит» та «Практичний аудит», що дозволить студенту осмислити та дослідити певну проблемну ситуацію, здійснити науково-методичне та практичне узагальнення проблеми, запропонувати власні варіанти її вирішення. Це дозволить сформулювати у студента навички науково-дослідної діяльності та творчого підходу.

Завдання курсової роботи :

- вивчити та дослідити теоретичний матеріал з обраної теми;
- з'ясувати основні аспекти досліджуваної проблеми, проаналізувати різні точки зору;
- розкрити обрану тему шляхом написання узагальненої теоретичної частини за результатами опрацьованого матеріалу;
- здійснити аналіз існуючих методичних підходів та різних точок зору щодо вирішення практичної проблеми з обраної теми;
- запропонувати власні рекомендації і пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності згідно обраної теми дослідження та зробити висновки.

Систематизація та узагальнення набутих теоретичних знань, практичних навичок та отриманого під час практики (денна форма навчання) або роботи (заочна форма навчання) інформаційного матеріалу дає можливість студентам провести наукове дослідження за обраною темою з дисципліни «Практичний аудит» та знайти можливі шляхи вирішення поставлених проблем методики і організації аудиту та їх удосконалення, а також розвинути навички творчої роботи та самостійного мислення.

Написання курсової роботи допоможе студентам поглибити вивчення законодавчої і нормативної бази стосовно аудиторської діяльності в Україні, практично оцінити зарубіжний та вітчизняний науковий і практичний досвід здійснення аудиторських перевірок та визначити можливості застосування їх кращих елементів в практичній діяльності.

5.2. Тематика курсових робіт

Тематика курсових робіт визначається змістом фахових дисциплін: бухгалтерський облік, фінансовий облік, аудит, практичний аудит та інші. Тематика розробляється викладачем і затверджується кафедрою. Теми курсових робіт можуть за погодженням з науковим керівником курсової роботи обиратися студентом самостійно.

Аудит необоротних активів

1. Обґрунтування технологій аудиту основних засобів щодо ефективного їх використання.
2. Дослідження особливостей аудиту необоротних активів.
3. Оцінка системи аудиту в амортизаційній політиці підприємства.
4. Організація методології системи аудиту основних засобів з метою підвищення ефективності їх використання.
5. Формування в системі аудиту інформації про ефективність використання основних засобів.
6. Особливості аудиту нематеріальних активів.
7. Дослідження технології аудиту та контролю руху необоротних активів на підприємствах харчової промисловості.
8. Методичні аспекти аудиту необоротних активів на підприємствах харчової промисловості.
9. Формування в системі аудиту підприємств харчової промисловості інформації про ефективність використання основних засобів.

Аудит запасів

1. Дослідження облікової політики підприємства в системі управління запасами підприємств харчової промисловості.
2. Формування в системі аудиту виробничих запасів інформації про ефективність їх використання.
3. Методичні аспекти аудиту запасів підприємств харчової промисловості.
4. Обґрунтування методичних підходів щодо аудиту надходження й витрачання запасів на підприємствах харчової промисловості.
5. Дослідження технології аудиту виробничих запасів на підприємствах харчової промисловості.
6. Методичні підходи аудиту наявності, стану та використання запасів підприємств харчової промисловості.

Аудит грошових коштів

1. Дослідження інформаційного забезпечення для оптимізації грошових потоків підприємства.
2. Організація аудиту руху грошових коштів в управлінні діяльністю підприємства.
3. Розробка технології аудиту фінансових активів підприємства.

4. Методичні підходи та організація аудиту операцій з руху коштів на підприємствах харчової промисловості.

5. Оцінка облікової інформації в системі аудиту ефективного використання грошових коштів.

Аудит розрахунків та дебіторської заборгованості

1. Методичні підходи та організація аудиту дебіторської заборгованості на підприємствах харчової промисловості.

2. Аудиту розрахункових операцій і визначення їх впливу на фінансові результати діяльності підприємства.

3. Обґрунтування технології аудиту дебіторської заборгованості на підприємствах харчової промисловості.

4. Дослідження в системі аудиту підприємств харчової промисловості інформації про ефективність проведення розрахунків.

5. Розробка технології аудиту дебіторської заборгованості підприємств харчової промисловості та визначення її впливу на фінансовий стан підприємства.

6. Дослідження обліково-аналітичної інформації в управлінні дебіторської заборгованістю підприємства.

Аудит власного капіталу та забезпечення зобов'язань

1. Методичні підходи та організація аудиту власного капіталу на підприємствах харчової промисловості.

2. Дослідження облікової інформації щодо стану власного капіталу на підприємствах харчової промисловості.

3. Обґрунтування методичних підходів щодо аудиту власного капіталу на підприємствах харчової промисловості.

4. Дослідження шляхів вдосконалення аудиту операцій з формування власного капіталу на підприємствах харчової промисловості.

5. Дослідження аудиту власного капіталу та змін в його структурі.

Аудит поточних зобов'язань

1. Дослідження облікової інформації про податкові зобов'язання підприємств харчової промисловості та оцінка її контрольної-аналітичних можливостей.

2. Дослідження особливостей аудиту поточних зобов'язань на підприємствах харчової промисловості.

3. Оцінка в системі управління діяльністю підприємства технології аудиту кредиторської заборгованості.

4. Розробка організаційної моделі аудиту розрахунків з різними кредиторами.

5. Дослідження особливостей аудиту кредитних зобов'язань підприємств харчової промисловості.

6. Розробка організаційної моделі аудиту забезпечень зобов'язань підприємств харчової промисловості.

7. Аудит розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість.
8. Аудит розрахунків з бюджетом з податку на прибуток.
9. Аудит розрахунків з бюджетом з податку з доходів фізичних осіб.

Аудит праці та її оплати

1. Дослідження обліково-аналітичної інформації в управлінні ефективністю використання фонду оплати праці на підприємстві.
2. Розробка технології аудиту розрахунків з оплати праці.
3. Дослідження особливостей аудиту використання трудових ресурсів та фонду оплати праці на підприємстві.
4. Розробка організаційної моделі аудиту праці, заробітної плати на підприємствах харчової промисловості.
5. Розробка технології аудиту розрахунків з персоналом в системі фінансово-економічного контролю.
6. Дослідження шляхів вдосконалення аудиту розрахунків з персоналом.
7. Дослідження особливостей аудиту витрат з оплати праці на підприємствах харчової промисловості.

Аудит фінансових інвестицій

1. Дослідження обліково-аналітичної інформації про фінансові інвестиції підприємства харчової промисловості.
2. Оцінка в системі управління діяльністю підприємства технології аудиту фінансових інвестицій.
3. Дослідження особливостей організації аудиту довгострокових фінансових інвестицій на підприємствах харчової промисловості.

Аудит витрат основної діяльності, калькулювання собівартості продукції

1. Дослідження обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління витратами підприємства.
2. Методичні підходи до аудиту витрат на виробництво і формування собівартості продукції.
3. Методичні підходи калькулювання собівартості продукції підприємств харчової промисловості.

Аудит доходів, витрат і результатів діяльності

1. Розробка організаційної моделі аудиту зобов'язань за облігаціями на підприємстві.
2. Дослідження впливу облікової інформації на оцінку результатів діяльності підприємства.
3. Обґрунтування технології формування Звіту про фінансові результати підприємств харчової промисловості, та його аудит.
4. Розробка технології аудиту доходів підприємства.
5. Оцінка облікової політики підприємства в системі управління витратами підприємств харчової промисловості.

6. Формування технології аудиту фінансових результатів діяльності підприємств харчової промисловості.

7. Обґрунтування підходів щодо аудиту витрат операційної діяльності підприємств харчової промисловості.

8. Формування технології аудиту витрат в системі управління діяльністю підприємств харчової промисловості.

Облікова політика та суб'єкти малого бізнесу

1. Організація аудиту діяльності т на підприємствах - суб'єктах малого підприємництва.

2. Дослідження облікової інформації при складанні звітності суб'єкта малого підприємництва.

3. Дослідження побудови бухгалтерського та податкового обліку на підприємствах - суб'єктах малого підприємництва.

4. Розробка організаційної моделі аудиту розрахунків суб'єктів малого підприємництва.

5. Оцінка облікової політики малого підприємства та визначення її впливу на фінансовий результат його діяльності

Аудит спеціальних операцій

1. Розробка технології аудиту зовнішньоекономічних операцій (діяльності) комерційного банку.

2. Аудит імпорتنих операцій.

3. Аудит експортних операцій.

4. Аудит вексельних операцій.

5. Аудит бартерних операцій.

5.3. Порядок видачі завдання на курсову роботу

Студент обирає тему курсової роботи самостійно відповідно до своїх наукових інтересів або з урахуванням практичних напрямків діяльності за обраною спеціальністю. Тема курсової роботи може бути обрана згідно запропонованої тематики або може бути розроблена нова тема з урахуванням інтересів студента, але в межах комплексу визначених фахових дисциплін.

Студент після опрацювання основної літератури розробляє план, який затверджується науковим керівником. В процесі розроблення та затвердження плану можливе уточнення або редагування теми курсової роботи. На підставі обраної теми та розробленого плану курсової роботи студенту видається затверджене завдання.

Після цього студент працює над розкриттям теми відповідно до основних етапів підготовки курсової роботи. Науковий керівник надає студенту необхідну допомогу у формі консультацій.

5.4. Обов'язкові вимоги до написання курсової роботи

Розпочинається підготовка до написання курсової роботи з вибору теми.

Тему курсової роботи студент вибирає самостійно, виходячи із наведеної тематики. За наявності вагомих підстав студент може виконувати курсову роботу за додатково запропонованою темою.

Тема курсової роботи повинна бути актуальна і мати теоретичне і практичне значення.

Обрану тему студент повинен погодити з керівником курсової роботи.

Робота виконується студентом самостійно під керівництвом наукового керівника.

Студент за обраною темою складає завдання на курсову роботу, де обов'язково слід зазначити основні розділи курсової роботи та строки їх виконання і кінцевий термін здачі курсової роботи.

Курсова робота повинна виконуватися з обов'язковим використанням фактичного цифрового матеріалу підприємства, на якому працює або проходить практику студент.

Перед написанням курсової роботи студент повинен підібрати літературу відповідно до теми, вивчити її і систематизувати та зібрати необхідні фактичні дані на підприємстві. Аналітичне опрацювання названого матеріалу відповідно до теми курсової роботи є наступним етапом виконання роботи.

Курсова робота обов'язково повинна містити елементи наукових досліджень студента, критичний аналіз і оцінку вітчизняного та зарубіжного практичного і теоретичного досвіду аудиту, висловлення особистої думки і ставлення до згаданих проблем; рекомендації та пропозиції щодо шляхів розв'язання попередніх завдань та досягнення поставленої мети.

У текстовій частині треба посилалися на літературні джерела, законодавчі та нормативні акти, які використовувалися під час написання курсової роботи.

Курсова робота має відповідати обраній темі і повністю розкривати її суть.

Для більш повного і наочного висвітлення обраної теми доцільно використовувати в роботі схеми, таблиці, графіки, розрахунки тощо. Табличний та графічний матеріал та умовні позначення повинні відповідати чинним стандартам.

Курсова робота має відповідати вимогам, які ставляться до наведених нижче структури та пропорційності окремих розділів курсової роботи.

5.5. Зміст курсової роботи та рекомендації до виконання окремих розділів

Після ретельної оцінки, вивчення та опрацювання джерел, що стосуються обраної теми, можна розпочинати написання курсової роботи.

Курсова робота може мати таку структуру та пропорційність окремих розділів в загальному обсязі:

- вступ (2 %);
- загальнотеоретичний розділ (10 %);

- методика аудиту за обраною темою (40 %);
- організація аудиту за обраною темою на підприємстві, що досліджується (40 %);
- висновки (5 %);
- пропозиції (3 %);
- додатки
- список використаної літератури.

Загальний обсяг курсової роботи становить 30-40 сторінок (без додатків).

У *вступі* необхідно визначити мету написання курсової роботи, завдання та проблеми, які треба вирішити, обґрунтувати актуальність та необхідність проведення досліджень за обраною темою, відобразити предмет та об'єкти дослідження.

Загальнотеоретичний розділ повинен висвітлювати економічну суть предмета дослідження, в окремих випадках в залежності від обраної теми доцільно навести класифікацію предмета або об'єктів дослідження. В цьому розділі слід навести огляд нормативної та законодавчої бази стосовно досліджуваної проблеми, стисло викласти зміст кожного джерела : Законів України, Постанов Кабінету Міністрів України, П(С)БО та інших.

В *розділі, присвяченому методиці аудиту*, треба висвітлити такі питання: завдання аудиторської перевірки;

джерела отримання аудиторських доказів;

основні методи, прийоми та процедури аудиту, що їх доцільно застосовувати під час вирішення поставлених завдань;

загальний аудиторський ризик та його складові;

послідовність проведення аудиту операцій за обраною темою;

типові порушення при здійсненні відповідних операцій.

У *розділі з організації аудиту* студенту треба: навести короткі відомості про підприємство, його основні техніко-економічні показники за досліджуваний період; розкрити суть та необхідність організації аудиторської перевірки за обраною темою дослідження, а саме:

предмет і об'єкти перевірки;

суть та організація аудиторських номенклатур, їх носіїв та руху;

скласти план та робочу програму аудиторської перевірки за обраною темою;

відобразити послідовність здійснення перевірки, зосередивши особливу увагу на виявлених порушеннях;

скласти окремі робочі документи, що повинні давати уявлення про аудиторські процедури, застосовувані методи і прийоми;

скласти групувальний журнал недоліків, в якому обов'язково вказати:

- ✓ найменування документа, де зафіксовано операцію з перекрученнями;
- ✓ звітний період, за який виявлено порушення;
- ✓ законодавчі та нормативні документи, які при цьому порушено;
- ✓ зміст (суть) порушення;
- ✓ посадових осіб, відповідальних за порушення;
- ✓ суму матеріальних збитків;

- ✓ матеріально відповідальних осіб;
- ✓ заходи, яких необхідно вжити для усунення порушень, ліквідації їх наслідків та запобігання в майбутньому.

На основі групувального журналу недоліків скласти аудиторський звіт та відповідний вид аудиторського висновку (додатки 2-7), який повинен мати наступні елементи:

адресат;

заголовок;

вступ;

масштаб перевірки;

висновок аудитора з перевірки ведення обліку відповідного сегменту (обраної теми).

У висновках потрібно узагальнити результати проведеного студентом дослідження за обраною темою.

Далі наводяться *пропозиції і рекомендації* щодо усунення виявлених недоліків та пропонується стратегія вирішення поставлених проблем.

У *додатках* повинні міститися використані в курсовій роботі первинні документи, облікові реєстри, форми звітності, інформація, отримана від третіх осіб та інші матеріали. Додатки мають бути заповнені, пронумеровані та підписані студентом.

Список використаної літератури містить перелік опрацьованих та використаних в курсовій роботі законодавчих і нормативних актів та літературних джерел (за останні 5 років).

5.6. Вимоги до оформлення курсової роботи

Курсова робота має бути виконана з додержанням усіх вимог, що висуваються до наукових публікацій.

Текст виконується українською мовою на комп'ютері, друкується за допомогою принтера з однієї сторони листа білого паперу формату А4. Робота друкується у Word 6.0 (7.0, 8.0) for Windows . Розміри полів: верхнє і нижнє — 20 мм, праве — 10 мм, лівє — 25 мм. Тип шрифту — Times New Roman, розмір шрифту 14, міжрядковий інтервал — 1,5. Номер сторінки проставляється внизу, по центру сторінки.

Матеріал повинен викладатися в логічній послідовності. Думки і пропозиції слід формулювати чітко і зрозуміло. Слід уникати надмірної описовості, зайвої інформації, не пов'язаної з темою дослідження, необґрунтованих тверджень і висловів, повторів думок. Висновки і пропозиції мають бути конкретними, аргументованими і базуватися на аналізі законодавства, наукових джерел та практики господарювання підприємства .

Робота починається з титульного аркуша, який оформляється за зразком, наведеним у додатку 1.

У змісті курсової роботи зазначають початкові сторінки кожного розділу і параграфа. Назви розділів і параграфів у змісті та тексті мають бути тотожними.

Вступ, кожен розділ і висновки розпочинаються з нової сторінки.

Розділи позначаються римськими цифрами, а параграфи — двома арабськими, перша з яких відповідає номеру розділу, друга — номеру параграфа (наприклад, 1.1; 1.2 або 2.1; 2.2 і т.д.).

Заголовки основних структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ...», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично (по центру) до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої).

Усі заголовки формулюються лаконічно. Вони повинні розкривати зміст відповідної структурної частини роботи. У заголовках не можна робити переноси слів. Відстань між заголовком та текстом має дорівнювати 2—3 інтервалам. У кінці заголовків крапок не ставлять.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, подається в табличній формі. Кожна таблиця повинна мати тематичний заголовок, що відображає її зміст і розміщується по центру таблиці. Усі таблиці слід нумерувати. Праворуч і вище від назви таблиці пишуть слово «Таблиця» та її порядковий номер. Знак № перед цифрою не ставиться.

Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці в даному розділі (наприклад: Таблиця 1.3 — третя таблиця першого розділу).

У разі перенесення частини таблиці на іншу сторінку праворуч над перенесеною частиною пишуть слова «Продовження табл.» і вказують її номер, наприклад: «Продовження табл. 1.2» та проставляють нумерацію стовбців.

Ілюстрації

Ілюстрації (рисунок, схеми, графіки, карти, креслення тощо) слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. На всі ілюстрації мають бути посилання.

Якщо ілюстрація створена не автором МДР, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права.

Креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми повинні відповідати вимогам стандартів «Єдиної системи конструкторської документації» та «Єдиної системи програмної документації».

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією з абзацного відступу. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст).

Ілюстрації позначаються словом «Рис.» і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Рис. 3.1.» (перший рисунок третього розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Бібліографічний опис використаних джерел

До списку використаної літератури слід включати тільки ті джерела, на які є посилання у тексті. Джерела можна розміщувати в списку одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найзручніший для користування); в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку.

При описанні літературного джерела вказуються прізвище та ініціали авторів, повна назва праці, місце видання, видавництво, рік видання, обсяг (у сторінках).

Для нормативно-правових актів необхідно вказувати офіційні видання (Відомості Верховної Ради України, Офіційний вісник України, газета «Урядовий кур'єр», Зібрання постанов Уряду України). Не слід посилатися на електронні бази даних та інші видання (книги), які не є офіційними джерелами змісту нормативно-правових актів.

Список використаної літератури має містити 30-40 джерел (за останні 5 років).

5.7. Порядок захисту курсової роботи

Виконана відповідно до поставлених вимог курсова робота подається у визначений кафедрою термін науковому керівнику. У разі, коли робота виконана на низькому рівні, не відповідає поставленим вимогам, керівник повертає її на доопрацювання. На пристойно виконану курсову роботу науковий керівник складає відзив. З відзивом наукового керівника курсова робота передається студенту до захисту. Прийняття рішення щодо недопущення роботи до захисту у спірних випадках вирішується за участю завідувача кафедри.

Захист курсової роботи проводиться спеціально призначеною комісією згідно з графіком, затвердженим завідувачем кафедри. Під час захисту студент повинен зробити коротку доповідь, у якій висвітлити результати проведення досліджень, зробити їх узагальнення, висловити власні пропозиції, а також докладно відповісти на запитання членів комісії.

Курсова робота оцінюється такими оцінками: “відмінно”, “добре”, “задовільно”. Оцінка проставляється у заліковій книжці та відомості.

Питання про необ'єктивність оцінки, порушення порядку захисту та інші відхилення від установленого порядку розглядають завідувач кафедри, декан факультету та проректор з наукової роботи.

Розподіл балів за елементами змістових модулів підсумкового контролю наведено у таблиці 4.

Таблиця 4

Розподіл балів за окремими елементами змістових модулів та методи поточного контролю успішності навчальної роботи студентів
(за виконання курсової роботи)

Номер модуля	Елементи змістовного модуля	Кількість балів		Поточний контроль знань студентів	
		міні-мальна	макси-мальна	Форма контролю	тиж-день семестру
1	2	3	4	5	6
Модуль 2					
1.	Розділ 1. Загальнотеоретичний розділ. Розділ 2. Методика аудиту за обраною темою.	10 10	20 20	Перевірка розділу Перевірка розділу	3 4
	Всього	20	40		
2.	Розділ 3. Організація аудиту за обраною темою.	16	20	Перевірка розділу	5-6
	Всього	16	20		
3	Захист курсової роботи	24	40	Захист курсової роботи у комісії	7-8
	Всього	24	40		
	Сума	60	100		

Критерії поточного та підсумкового оцінювання успішності навчальної роботи студентів наведено в таблиці 5

Таблиця 5

Критерії оцінювання успішності навчальної роботи студентів за окремими елементами змістових модулів

Елемент модуля та критерії його оцінювання	Кількість балів*
Курсова робота	60-100
Зміст курсової роботи повністю відповідає завданню. Оформлення відповідає вимогам методичних рекомендацій до виконання курсового роботи. Матеріал викладений чітко, стисло, з дотриманням логічної послідовності, прийняті рішення обґрунтовані і відповідають сучасному рівню техніки, технології тощо. Висновки відповідають загальному змісту роботи.	100
Зміст курсової роботи відповідає завданню. Оформлення не у повному обсязі відповідає вимогам методичних рекомендацій до виконання курсового роботи. Матеріал викладений недостатньо чітко, порушена логічна послідовність, прийняті рішення недостатньо обґрунтовані. Висновки відповідають загальному змісту роботи, допущені стилістичні та граматичні помилки.	75
Зміст курсової роботи відповідає завданню. Оформлення не відповідає вимогам методичних рекомендацій до виконання курсового роботи.	60

Елемент модуля та критерії його оцінювання	Кількість балів*
Матеріал викладений нечітко, порушена логічна послідовність, прийняті рішення необґрунтовані. Висновки не повністю відповідають загальному змісту роботи, допущені стилістичні та граматичні помилки.	
Зміст курсової роботи не відповідає завданню. Оформлення не відповідає вимогам методичних рекомендацій до виконання курсового роботи. Матеріал викладений нечітко, порушена логічна послідовність, прийняті рішення необґрунтовані. Висновки не відповідають загальному змісту роботи, допущена велика кількість стилістичних та граматичних помилок.	0

Примітка * - кількість балів виставляється відповідно до розподілу балів за окремими елементами змістових модулів (таблиці 8).

Загальна оцінка рівня знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни за шкалою ECTS та національною шкалою виставляється виходячи із кількості балів, отриманих за результатами рубіжного (модульного) контролю або за результатами рубіжного (модульного) контролю та балів, отриманих на екзамені у відповідності до таблиці 6.

Таблиця 8

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диференційованого заліку
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ГЛОСАРІЙ

Аудит (англ. *audit*) – це перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам.

Аудит здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення.

Аудит бюджету – метод державного аудиту, що сприяє дотриманню діючого законодавства під час формування і виконання бюджету і дозволяє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки виявлених порушень з метою своєчасного вироблення пропозицій по їх усуненню.

Аудит бюджету внутрішній – метод державного аудиту, використовуваний органами виконавчої влади в процесі формування проекту бюджету, виконання затвердженого бюджету і складання звіту про виконаний бюджет.

Аудит бюджету зовнішній – метод державного аудиту, використовуваний контрольно-рахунковими органами, створеними законодавчою (представницькою) владою, що дозволяє визначити ступінь достовірності інформації виконавчих органів влади про виконання бюджету за звітний фінансовий рік або про прогнозовані параметри соціально-економічного розвитку країни, показників бюджетного проектування на майбутній фінансовий рік (або роки). Аудит бюджету зовнішній містить у собі аудит звітності, аудит відповідності й аудит ефективності формування державних (муніципальних) доходів, використання державних (муніципальних) фінансових ресурсів і державної (муніципальної) власності.

Аудит звітності – метод зовнішнього державного аудиту, що є складовою частиною *фінансового аудита*, у результаті проведення якого орган зовнішнього державного фінансового контролю в звітному році повинний дати підтвердження парламентові і громадськості про те, що виконавча влада належним чином здійснює ведення рахунків і облікової документації при витраті бюджетних засобів і представляє достовірну фінансову інформацію про виконання бюджету.

Аудит відповідності – метод зовнішнього державного аудиту, що є складовою частиною *фінансового аудита*, у результаті якого органом зовнішнього державного фінансового контролю в звітному році аналізується фінансова діяльність суб'єкта відомчої структури витрат бюджету по виконанню бюджету з метою визначення її відповідності вимогам законодавчих і інших нормативних правових актів, запропонованим умовам і встановленим правилам. Результатом аудиту відповідності є відповідь на питання про законність і цільове використання бюджетних засобів у звітному фінансовому році, тобто відповідність показників виконаного бюджету показникам закону про бюджет, затвердженої законодавчої (представницької) владою.

Аудит ефективності використання державних коштів – метод державного фінансового контролю, у ході якого дається оцінка ефективності

управління фінансовими потоками і державною (муніципальною) власністю, а також ефективності податкового адміністрування.

Аудиторський контроль – незалежний позавідомчий фінансовий контроль, проведений аудиторською фірмою, що зареєстрована на здійснення аудиторської діяльності. Основна задача – установлення достовірності, повноти і реальності бухгалтерської і фінансової звітності і дотримання фінансового законодавства.

Внутрішній державний аудит – фінансовий контроль, здійснюваний у рамках системи виконавчих органів державної влади.

Державний фінансовий контроль – не самоціль, а обов'язковий елемент управління, мета якого полягає у своєчасному виявленні відхилень від прийнятих стандартів, порушень принципів законності, ефективності, доцільності і економності управління фінансовими ресурсами, що дозволяє у кожному конкретному випадку внести відповідні корективи, посилити відповідальність уповноважених осіб, отримати відшкодування збитків та перешкодити або ускладнити повторення виявлених порушень у майбутньому.

Дата підписання акта інспектором (ревізором) – дата, проставлена на акті інспектора (ревізора) при його підписанні, після якої припиняються всі дослідження інформаційних матеріалів, зв'язаних із проведенням даного контрольного заходу, після закінчення якої в акт не може бути внесено жодної зміни, не обговореного з об'єктом контролю.

Дата представлення бухгалтерської звітності – день фактичної передачі бухгалтерської звітності суб'єкта господарювання її користувачам або дата відправлення, позначена на штемпелі поштової організації. Під датою представлення бухгалтерської звітності користувачам розуміється найбільш рання з наступних чотирьох можливих дат:

- дата передачі бухгалтерської звітності засновникам, учасникам, учасникам юридичної особи відповідно до установчих документів;
- дата передачі бухгалтерської звітності територіальним органам статистики по місцю реєстрації суб'єкта господарювання;
- дата передачі бухгалтерської звітності в інші адреси відповідно до законодавства України;
- дата опублікування бухгалтерської звітності.

Дата складання бухгалтерської звітності – останній календарний день у звітному періоді; дата, на яку закриваються рахунки, облікові реєстри, складаються баланс і бухгалтерська звітність.

Докази – інформація, отримана інспектором (аудитором) у ході контрольного заходу від економічного суб'єкта, що перевіряється, і третіх осіб, або результат її аналізу, що дозволяють зробити висновки і виразити власну думку аудитора.

Документ первинний – бухгалтерський документ, що складається в момент здійснення фінансово-господарських операцій і є першим свідченням їх здійснення, початком облікової реєстрації.

Документація бухгалтерського обліку – сукупність матеріальних носіїв інформації, що складається економічним суб'єктом по встановленим вимогам

під час ведення ним бухгалтерського обліку: первинні облікові документи, зведені облікові документи, реєстри бухгалтерського обліку, дані внутрішньої бухгалтерської звітності.

Документи виправдувальні – документи, що дозволяють і підтверджують правомочність проведення фінансово-господарської операції, що перевіряється.

Достовірність бухгалтерської звітності – ступінь точності даних бухгалтерської звітності, що дозволяє компетентному користувачеві робити на її основі правильні висновки про результати діяльності суб'єктів господарювання і приймати обґрунтовані на цих висновках рішення.

Зовнішній державний аудит – аудит, здійснюваний функціонально й організаційно незалежними у своїй діяльності від виконавчих органів державної влади спеціально створеними законодавчою (представницькою) владою органами фінансового контролю за своєчасним виконанням дохідних і видаткових статей бюджету і бюджетів позабюджетних фондів по обсягу, структурі і цільовому призначенню; визначення ефективності і доцільності витрат державних засобів і використання державної власності. В Україні такий контроль здійснюється Рахунковою палатою.

Звіт про результати контрольного заходу – підсумковий (зведений) документ про результати проведеного контрольного заходу, висновках і пропозиціях по ньому.

Експертиза документа – перевірка дійсності, достовірності, повноти і відповідності установленим вимогам розглянутого документа.

Ефективність використання фінансових засобів і інших ресурсів – співвідношення результатів діяльності по досягненню поставленої мети з обсягом використаних ресурсів. У ході проведення контрольних заходів головна увага звертається на доцільність і економічну ефективність витрат, на основі аналізу фінансово-господарської діяльності виробляються конструктивні пропозиції і рекомендації зі скорочення нераціональних витрат.

Інвентаризація – перевірка фактичної наявності (стану) майна, засобів і зобов'язань і порівняння їх з даними бухгалтерського обліку.

Інспектор (лат. *inspector* – спостерігач, доглядач) – посадова особа, уповноважена проводити контрольно-ревізійні заходи в межах компетенції контрольного органа і діючого законодавства, а також нормативних правових актів.

Інструкція – документ, що має обов'язковий до виконання характер, регламентуючий порядок визначеної законами, указами, постановами і іншими нормативно-правовими актами діяльності.

Інформація облікова – інформація про об'єкти обліку господарюючого суб'єкта, що характеризують ці об'єкти з кількісної або якісної сторони. (Під об'єктами бухгалтерського обліку розуміють майно господарюючого суб'єкта, його зобов'язання і господарські операції, здійснювані ним у процесі його діяльності). Інформація використовується для складання бухгалтерської звітності, проведення аналізу і управління.

Класифікація аудиту – розподіл аудиту як форми фінансового контролю за визначеними однорідними ознаками на види: за організаційними – на планові і позапланові; за часом, спрямуванням тощо.

Контроль (фр. *controls*) – функція системи управління економічними процесами, що полягає у виявленні відхилень фактів про досліджуваній об'єкт від прийнятих стандартів, норм на можливо більш ранній стадії, з метою вживання коригувальних заходів, одержання відшкодування заподіяного збитку і залучення винних до відповідальності, здійснення заходів щодо запобігання таких порушень у майбутньому.

Контроль бухгалтерський – порівняння створених записів у бухгалтерських документах з дійсним положенням фінансово-господарської діяльності. Здійснюється бухгалтером.

Контроль бюджетний – органічна складова частина державного фінансового контролю, за допомогою якого перевіряється формування, розподіл і використання бюджетних коштів в процесі складання проекту бюджету, його розгляду, виконання і складання звіту.

Контроль відомчий – складова частина *внутрішнього* державного фінансового контролю, здійснюваного в міністерствах, відомствах і галузях діяльності в порядку підвідомчості (підпорядкованості).

Контроль документальний – контроль, в основі якого лежить вивчення, систематизація й аналіз різних облікових і інших документів.

Контроль попередній – здійснюється до здійснення фінансово-господарських операцій, зв'язаних з витратою матеріальних і коштів з метою попередження можливих фінансових і інших порушень.

Контроль наступний – проводиться після здійснення фінансово-господарських операцій (у тому числі і перевірених у порядку попереднього контролю). По його результатах визначаються стан виробничого, фінансово-господарського й іншого видів діяльності.

Контроль термінів виконання – систематична перевірка й оцінка інспектором (ревізором) виконання заходів, запропонованих об'єктові господарювання актом ревізії.

Контроль поточний (оперативний) – контроль, що полягає у визначенні реального стану об'єкта фінансового контролю під час виконання господарської операції (виконання бюджету).

Контрольний захід – загальний термін, що включає в себе види і методи контрольної діяльності (комплексна ревізія, тематична перевірка, оперативний контроль і т.д.).

Конфіденційність інформації – принцип аудиту, що полягає в тому, що аудитори зобов'язані забезпечувати збереженість документів і інформацію про підконтрольний об'єкт, не розголошувати її без згоди власника, за винятком випадків, передбачених законодавчими актами України. Принцип конфіденційності повинний дотримуватися неухильно, навіть якщо розголошення або поширення інформації про економічного суб'єкта, що перевіряється, не наносить йому матеріального або іншого збитку.

Методика аудиту – послідовність використання методів і прийомів, чіткий опис способу виконання контрольних процедур і підготовка заключного документа за підсумками проведеного аудиту.

Методичні вказівки – документ, що встановлює порядок виконання робіт, заходів і інших дій з урахуванням вимог закону, техніко-економічних норм і нормативів, інших контрольних і аудиторських стандартів.

Методологія – вчення про метод наукового дослідження, структуру, логічній організації і способи діяльності; принципи побудови методів, їх наукове узагальнення.

Моніторинг (англ. *monitoring*) – спостереження, оцінка, аналіз і прогноз стану окремих процесів, а також природного і суспільного середовища в цілому.

Наступний контроль – комплекс перевірок, що базуються на організаційно-правових, інформаційних, методичних основах, проведених після завершення звітнього фінансового року, і аналітичних заходів, що дозволяють виявити помилки і виробити пропозиції по їх попередженню.

Нестача – невідповідність по товарно-матеріальних цінностях і коштам, фактичні дані нижче облікових. Визначається під час інвентаризації.

Незаконне використання бюджетних коштів – напрямок і використання бюджетних коштів з порушенням бюджетного законодавства.

Обстеження – метод аудиту, що полягає в ознайомленні контролюючих органів зі станом визначеного напрямку, матеріального об'єкту, питання фінансово-господарської діяльності.

Об'єкт контролю – господарюючий суб'єкт, юридична чи фізична особа, на яку спрямовані контрольні дії суб'єкта контролю.

Об'єктивність – принцип, незалежна позиція у відносинах між аудитором, контролером і підконтрольним суб'єктом, що ґрунтується на умові, що факти, установлені аудитором, будуть спиратися тільки на фактичні матеріали, установлені під час проведення контрольного заходу, відповідно до діючих правил, прийнятими принципами і практикою. Об'єктивність досягається неухильним дотриманням правових норм, одержанням репрезентативного обсягу фактичного матеріалу через аудиторські процедури (інспекції, огляди, опитування, одержання письмових пояснень, аналіз документів, фінансової звітності і статистичної інформації).

Оцінка експертна – кількісні і якісні оцінки процесів і явищ, економічних величин, показників, виконувані експертами на основі суджень. Експертів запрошують за умов необхідності отримання спеціалізованих знань в інтересах результатів аудиту.

Перекручування бухгалтерської звітності – невірне відображення і представлення даних у бухгалтерській звітності в зв'язку з порушенням з боку персоналу господарюючого суб'єкта установлених нормативними документами правил ведення й організації бухгалтерського обліку і підготовки бухгалтерської звітності.

Помилка в бухгалтерському обліку і звітності – ненавмисне порушення правильності даних обліку і звітності, зроблене в результаті

арифметичних або логічних погрішностей в облікових записах, пропуску або неправильного представлення фактів господарської діяльності, наявності і стану майна, розрахунків і зобов'язань.

Перевитрата коштів – перевищення витрат коштів над запланованими на основі норм, кошторисів, бюджетів.

Планування контрольних заходів — визначення цілей, вироблення методів, конкретизація області і меж проведення контрольного заходу, розрахунок часу на дослідження й інші процедури, виконання яких необхідно для досягнення поставлених цілей.

Превентивні міри – дії юридичних, фізичних осіб або органів державної влади і управління, спрямовані на попередження небажаних для них процесів або явищ (наприклад, збільшення фіскальних виплат або фінансових ризиків).

Попередній контроль – контроль за формуванням, обговоренням і затвердженням бюджетів у формі закону (рішення), а також законів (рішень) по інших бюджетно-фінансових питаннях, який передуює такому затвердженню.

Принципи державного фінансового контролю – основні вихідні умови, яким у відповідності зі стандартами ІНТОСАІ повинний відповідати державний аудит:

- *законність*, що означає неухильне і точно дотримання норм і правил, установлених чинним законодавством, всіма органами, що здійснюють державний аудит, його посадовими особами;

- *незалежність*: органи державного аудиту та співробітники незалежні організаційно та функціонально в частині здійснення контрольної діяльності від інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також від політичних і інших суспільних об'єднань;

- *об'єктивність*, означає, що державний аудит здійснюється фахівцями з використанням фактичних документальних даних у встановленому законодавством порядку, шляхом застосування методів, що забезпечують одержання повної і достовірної інформації;

- *відповідальність*, означає, що до правопорушників фінансового законодавства застосовуються міри правової відповідальності;

- *гласність*, що означає відкритість і доступність для суспільства і засобів масової інформації даних про результати контрольних і експертно-аналітичних заходів, проведених у рамках державного аудиту за умови збереження державної, комерційної таємниці;

- *системність*, що означає єдність правових основ контрольної й експертно-аналітичної діяльності, здійснюваної в рамках державного аудиту, нормативно закріплену організацію взаємодії органів, що здійснюють державний аудит, нормативно встановлену періодичність його здійснення.

Перевірка – метод аудиту, що представляє собою контрольну дію або дослідження стану справ на визначеній ділянці діяльності організації, що перевіряється.

Існує кілька видів перевірок: документальні, вибіркові, комплексні, камеральні, виїзні.

Перевіркою документальною встановлюється правильність, законність і доцільність господарських операцій.

Перевірка вибіркова передбачає вивчення визначеного питання не шляхом суцільної перевірки всіх об'єктів, а за допомогою обстеження положення справ менш ніж 100 % з них.

Комплексними перевірками в практиці державного аудиту називають перевірки, проведені з метою одночасного вивчення деякої сукупності взаємозалежних між собою питань та участі декількох суб'єктів контролю. питання або переконатися у достовірності тієї або іншої інформації, що надійшла в орган державного контролю.

Перевірка камеральна, проводиться за місцем перебування податкового органа на основі податкових декларацій і документів, які є для вирахування і сплати податку.

Перевірка виїзна Виїзні перевірки здійснюються контрольними органами у виді тематичних перевірок, перевірок повноти надходження, бюджетних і позабюджетних коштів, а також експрес-перевірок, що проводяться у формі оперативного контролю, як правило, для підтвердження результатів камеральних перевірок. Виїзні перевірки здійснюються у формі попереднього, поточного і наступного фінансового контролю.

Поточний (оперативний) контроль – захід, проведений відповідальним виконавчим і (або) контрольним органом, одночасно з фінансово-господарською операцією, що дозволяє своєчасно аналізувати виявлені відхилення та впливати на хід подій, усуваючи ці відхилення.

Програма (гр. *programme* – оголошення, розпорядження) **контрольного заходу** — план наміченої діяльності; повинний відображати: підставу для проведення контрольного заходу; мету і предмет, питання, що охоплюють зміст контрольного заходу; перелік об'єктів, що перевіряються; терміни початку і закінчення проведення; склад відповідальних виконавців; терміни представлення звіту за результатами контрольного заходу на розгляд або твердження.

Рахункова палата України – постійно діючий орган *державного фінансового контролю*, утворений при Верховній Раді і підзвітний їй. У своїй діяльності керується Конституцією України, законом «Про Рахункову палату України», іншими законами . У рамках задач, визначених чинним законодавством, Рахункова палата України має організаційну і функціональну незалежність.

Раціональність (лат. *rationalis* — розумний, доцільний, обґрунтований) — практична або теоретична обґрунтованість конкретного способу рішення задачі, проведення роботи, виконання заходів, здійснення інших дій використання фінансових або інших ресурсів, досягнення поставленої мети.

Рівень істотності — граничне значення перекручування бухгалтерської звітності, починаючи з якої кваліфікований користувач цієї звітності не зможе робити на її основі правильні висновки і приймати правильні економічні рішення; кількісна характеристика істотності.

Ревізія (лат. *revisio* — перегляд) — метод фінансового контролю по документальній і фактичній перевірці законності, доцільності й ефективності зроблених фінансових операцій у перевіряємому періоді, правильність їхнього відображення в бухгалтерському обліку і звітності, а також законності й обґрунтованості дій посадових осіб при їх здійсненні. *Ревізії планові* передбачаються в планах контрольного фінансового органа. *Ревізії позапланові* призначаються контрольному фінансовому органу відповідними дорученнями визначених законодавством осіб.

Ризик аудиту – суб'єктивно обумовлена імовірність існування істотних перекручень бухгалтерського рахунку, статті балансу, до їх виявлення системою внутрішнього контролю або при припущенні, що внутрішній контроль відсутній, характеристики ступеня схильності до можливих перекручень рахунку бухгалтерського обліку, статті балансу, класу факторів господарської діяльності і бухгалтерської звітності в цілому.

Ризик невиявлення – суб'єктивно обумовлена імовірність того, що застосовувані в ході перевірки контрольні процедури не дозволяють виявити реально існуючі помилки, що мають істотний характер окремо або в сукупності.

Ризик системи внутрішнього контролю – імовірність того, що існуючі на підприємстві, системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю не будуть вчасно виявляти і виправляти перекручування, що є істотними окремо або в сукупності, і (або) перешкоджати виникненню таких порушень.

Розкрадання – зроблене з корисливою метою протиправне безоплатне вилучення чужого майна на користь винної або іншої осіб, що заподіяли збиток власникові цього майна.

Санкції фінансові – заходу примусового впливу, виражені в грошовій формі, застосовувані до господарюючих суб'єктів за порушення ними діючого законодавства. За видами санкції поділяються на неустойки, штрафи, пені.

Система бухгалтерського обліку – сукупність конкретних форм і методів, що забезпечують можливість для даної організації вести облік свого майна, зобов'язань і господарських операцій у грошовому вираженні шляхом суцільного, безперервного, документального і взаємозалежного їхнього відображення в облікових регістрах на підставі первинних документів, тобто здійснювати ведення бухгалтерського обліку, а також формувати бухгалтерську звітність.

Система контролю – взаємопов'язана сукупність суб'єкту контролю, об'єкту контролю та контрольні дії.

Стандарт (англ. *standard* – норма, зразок, мірило) – затверджуваний компетентним органом нормативно-технічний документ, у якому встановлюються для загального і багаторазового використання правила, загальні принципи або характеристики, що стосуються різних видів діяльності або їхніх результатів, і який спрямований на досягнення максимального ступеня упорядкування у визначеній області; типовий зразок, еталон, модель, прийняті за вихідні для зіставлення з ними інших предметів (товарів, виробів).

Суб'єкт контролю – юридична особа, інституція, контрольний орган, посадова особа, група фахівців, що проводять контрольний захід, спрямовуючи контрольні дії на об'єкт контролю.

Факт господарського життя – дія або подія в діяльності господарюючого суб'єкта, що включає в себе господарські операції, які змінюють склад його активів, пасивів або фінансових результатів.

Фінансовий аудит – метод державного фінансового контролю, що виконується під час комплексу контрольних-ревізійних і експертно-аналітичних заходів, проведених органом зовнішнього державного фінансового контролю у всіх суб'єктах відомчої структури витрат бюджету з метою встановлення ступеня достовірності фінансової звітності. Також проводиться і фінансовий аудит бюджетів позабюджетних фондів.

Шахрайство – злочин у сфері економіки, спрямований проти власності, що представляє собою розкрадання чужого майна або придбання права на чуже майно шляхом обману або зловживання довірою.

Шахрайство в бухгалтерському обліку – навмисна дія або бездіяльність, спрямована на перекручування бухгалтерської звітності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі та нормативно-правова

1. Закон України “Про аудиторську діяльність” [Електронний ресурс]: від 22.04.1993 № 3125-ХІІ //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.

2. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2004 року /Пер. з англ. Мови О.В. Селезньов, О.Л.Ольховікова, О.В. Гик. – К.: ТОВ «ІФМЦАУ «Статус»», 2004. – 1028 с.

Базова

3. Беренда, Н.І. Практичний аудит : курс лекцій для студентів напряму підготовки 6.030509 “Облік і аудит” денної та заочної форм навчання / Н.І. Беренда. – К.: НУХТ, 2009. – 69 с

4. Чернелевський, Л.М. Аудит: теорія і практика: навч. посіб. /Л.М. Чернелевський, Н.І. Беренда. – Київ.: «Хай – Тек Прес», 2008. – 559 с.

5. Огійчук, М. Ф. Аудит : організація і методика : навч. посіб. / М. Ф. Огійчук, І. Т. Новіков, І. І. Рагуліна. — 2-е вид., перероб. і доп. — К. : Алерта, 2012. — 664 с.

6. Удосконалення обліку, аналізу і аудиту в умовах глобалізації світової економіки : кол. моногр. / Л. М. Чернелевський, Н. М. Ткаченко, Н. І. Беренда та ін. ; за ред. Л. М. Чернелевського ; НУХТ ; каф. обліку і аудиту. — К. : НУХТ, 2013. — 215 с.

Допоміжна

7. Войнаренко, М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. / М. П. Войнаренко, Н. А. Пономарьова, О. В. Замазій. — Київ : ЦУЛ, 2010. — 488 с.

8. Дікань Л.В. Державний аудит: навч. посіб. / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. - К.: Знання, 2011. - 503 с.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-6.01

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Кафедра обліку і аудиту

**КУРСОВИЙ ПРОЕКТ
(РОБОТА)**

З _____
(назва дисципліни)

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
напряму підготовки _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

м. Київ - 20 __ рік

Структура безумовно позитивного аудиторського висновку

Назва та суть розділу	Приклад тексту
1	2
1. Заголовок	Аудиторський висновок незалежної аудиторської фірми "AAA"
2. Замовник висновку: 1) для підтвердження річної звітності: – АТ (за винятком фінансово-кредитних установ); - товариств з обмеженою відповідальністю (окрім фінансово-кредитних установ); - інвестиційних фондів та інвестиційних компаній; - комерційних банків; 2) для підтвердження переданого балансу підприємств, які приватизуються	Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку України Фонду державного майна Керівництву АТ (ТОВ) ...
3. Вступна частина	Нами було проведено перевірку фінансової звітності у складі: Баланс підприємства станом на 31 грудня 20XX р. та Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал та Примітки до річної фінансової звітності за 20XX рік . Відповідальність за надану звітність несе керівництво підприємства. До наших обов'язків входить підготовка висновку на основі інформації, отриманої під час аудиторської перевірки .
4. Масштаб перевірки	Перевірку сплановано і проведено відповідно до Міжнародних стандарті аудиту, законодавчих і нормативних актів що діють в Україні, та регулюють організацію бухгалтерського обліку та аудиту для отримання достатніх доказів відсутності суттєвих перекручень у фінансово-господарській діяльності підприємства. Під час аудиторської перевірки проаналізовано бухгалтерські принципи, які використовувалися підприємством, розглянуто оцінки матеріальних статей балансу, застосовувані керівництвом підприємства, і звітності в цілому. Ми вважаємо, що зібраної під час інформації достатньо для складання висновку.
5. Висновок аудитора про перевірку	Безумовно позитивний аудиторський висновок Ми підтверджуємо, що надана інформація дає дійсне та повне уявлення про реальний склад активів і пасивів та результати діяльності суб'єкта перевірки. Господарсько-фінансова діяльність здійснюється відповідно до чинного законодавства. Система бухгалтерського обліку, прийнята на підприємстві, відповідає законодавчим та нормативним вимогам. Звітність складена за дійсними даними бухгалтерського обліку та

1	2
	достовірно відображає у всіх суттєвих аспектах фактичне фінансове становище підприємства
6. Підпис аудиторського висновку	Аудитор аудиторської фірми “ААА” (сертифікат серії А № _____) (прізвище, ім’я, по батькові)
7. Дата складання аудиторського висновку	“ ____ ” _____ 20__ р.
8. Адреса аудиторської фірми	Аудиторська фірма “ААА” (ліцензія серії _____ № _____ від _____ 20__ р., 252____, Україна, м. Київ, вул. _____, АТ _____, офіс № _____. Телефон (____) _____ р/р № _____ а АКБ “БББ”, м. Київ, МФО _____, ЗКПО _____)

**Структура умовно позитивного аудиторського висновку
з нефундаментальною невпевненістю**

Назва та суть розділу 1	Приклад тексту 2
1. Заголовок	Аудиторський висновок незалежної аудиторської фірми “ААА”
2. Замовник висновку: 1) для підтвердження річної звітності: – АТ (за винятком фінансово-кредитних установ); - товариств з обмеженою відповідальністю (окрім фінансово-кредитних установ); - інвестиційних фондів та інвестиційних компаній; - комерційних банків; 2) для підтвердження переданого балансу підприємств, які приватизуються	Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку України Фонду державного майна Керівництву АТ (ТОВ) ...
3. Вступна частина	Нами було проведено перевірку доданої фінансової звітності у складі: баланс станом на 1 січня 20XX р. та звіт про фінансові результати та їх використання за 20XX звітний рік підприємства _____. Відповідальність за надану звітність несе керівництво підприємства. До наших обов’язків входить підготовка висновку на основі інформації, отриманої під час аудиторської перевірки цього звіту.
4. Масштаб перевірки	Перевірку сплановано і проведено відповідно до нормативів аудиту, що діють в Україні, та міжнародних стандартів аудиту для отримання достатніх доказів відсутності суттєвих помилок у звітності підприємства. Під час аудиторської перевірки проаналізовано бухгалтерські принципи, які використовувалися підприємством, розглянуто оцінки матеріальних статей балансу, застосовувані керівництвом підприємства, і звітності в цілому. Ми вважаємо, що зібраної під час інформації досить для складання висновку.
5. Висновок аудитора про перевірку	У зв’язку з неможливістю перевірки фактів, які стосуються _____ через _____ аудитор не може висловити думку щодо зазначених моментів. Проте вони мають обмежений вплив на стан справ підприємства у цілому та не перекручують його дійсного фінансового становища. Ми підтверджуємо, що надана інформація дає дійсне та повне уявлення про реальний склад активів і пасивів та результати діяльності суб’єкта перевірки. Господарсько-фінансова діяльність здійснюється відповідно до чинного законодавства. Система бухгалтерського обліку, прийнята на підприємстві,

1	2
	<p>відповідає законодавчим та нормативним вимогам. Звітність складена за дійсними даними бухгалтерського обліку та достовірно відображає у всіх суттєвих аспектів фактичне фінансове становище підприємства, що перевіряється за період 20XX р.</p>
<p>6. Підпис аудиторського висновку</p>	<p>Аудитор аудиторської фірми “ААА” (сертифікат серії А № _____) _____ (прізвище, ім'я, по батькові)</p>
<p>7. Дата складання аудиторського висновку</p>	<p>“ _____ ” _____ 20XX р.</p>
<p>8. Адреса аудиторської фірми</p>	<p>Аудиторська фірма “ААА” (ліцензія серії _____ № _____ від _____ 20XX_ р., 252____, Україна, м. Київ, вул. _____, АТ _____, офіс № _____. Телефон (____) _____ р/р № _____ а АКБ “БББ”, м. Київ, МФО _____, ЗКПО _____)</p>

**Структура умовно позитивного аудиторського висновку
з нефундаментальною незгодою**

Назва та суть розділу	Приклад тексту
1	2
1. Заголовок	Аудиторський висновок незалежної аудиторської фірми “ААА”
2. Замовник висновку: 1) для підтвердження річної звітності: – АТ (за винятком фінансово-кредитних установ); - товариств з обмеженою відповідальністю (окрім фінансово-кредитних установ); - інвестиційних фондів та інвестиційних компаній; - комерційних банків; 2) для підтвердження переданого балансу підприємств, які приватизуються	Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку України Фонду державного майна Керівництву АТ (ТОВ) ...
3. Вступна частина	Нами було проведено перевірку доданої фінансової звітності у складі: баланс станом на 1 січня 20__ р. та звіт про фінансові результати та їх використання за 20__ звітний рік підприємства _____. Відповідальність за надану звітність несе керівництво підприємства. До наших обов’язків входить підготовка висновку на основі інформації, отриманої під час аудиторської перевірки цього звіту.
4. Масштаб перевірки	Перевірку сплановано і проведено відповідно до нормативів аудиту, що діють в Україні, та міжнародних стандартів аудиту для отримання достатніх доказів відсутності суттєвих помилок у звітності підприємства. Під час аудиторської перевірки проаналізовано бухгалтерські принципи, які використовувалися підприємством, розглянуто оцінки матеріальних статей балансу, застосовувані керівництвом підприємства, і звітності в цілому. Ми вважаємо, що зібраної під час інформації досить для складання висновку.
5. Висновок аудитора про перевірку	Під час перевірки встановили, що операції з _____ здійснені (оформлені) з порушенням встановленого порядку ____ (які саме положення порушені і в чому їх суть) Більш докладно подані факти розглянуто в _____ (назва документів) Проте перелічені моменти мають обмежений вплив на стан справ підприємства у цілому та не перекручують його дійсного фінансового становища. Ми підтверджуємо, що надана інформація дає дійсне та повне

1	2
	уявлення про реальний склад активів і пасивів та результати діяльності суб'єкта перевірки. Господарсько-фінансова діяльність здійснюється у відповідності до чинного законодавства. Система бухгалтерського обліку, прийнята на підприємстві, відповідає законодавчим та нормативним вимогам. звітність складена за дійсними даними бухгалтерського обліку та достовірно відображає у всіх аспектах фактичне фінансове становище підприємства, що перевіряється за 20XX р.
6. Підпис аудиторського висновку	Аудитор аудиторської фірми "ААА" (сертифікат серії А № _____) (прізвище, ім'я, по батькові)
7. Дата складання аудиторського висновку	"____" _____ 20XX р.
8. Адреса аудиторської фірми	Аудиторська фірма "ААА" (ліцензія серії _____ № _____ від _____ 20XXр., 252____, Україна, м. Київ, вул. _____, АТ _____, офіс № _____. Телефон (____) _____ р/р № _____ а АКБ "БББ", м. Київ, МФО _____, ЗКПО _____)

Структура негативного аудиторського висновку

Назва та суть розділу	Приклад тексту
1	2
1. Заголовок	Аудиторський висновок незалежної аудиторської фірми “ААА”
2. Замовник висновку: 1) для підтвердження річної звітності: – АТ (за винятком фінансово-кредитних установ); - товариств з обмеженою відповідальністю (окрім фінансово-кредитних установ); - інвестиційних фондів та інвестиційних компаній; - комерційних банків; 2) для підтвердження переданого балансу підприємств, які приватизуються	Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку України Фонду державного майна Керівництву АТ (ТОВ) ...
3. Вступна частина	Нами було проведено перевірку доданої фінансової звітності у складі: баланс станом на 1 січня 20XX р. та звіт про фінансові результати та їх використання за 20XX звітний рік підприємства _____ . Відповідальність за надану звітність несе керівництво підприємства. До наших обов’язків входить підготовка висновку на основі інформації, отриманої під час аудиторської перевірки цього звіту.
4. Масштаб перевірки	Перевірку сплановано і проведено відповідно до нормативів аудиту, що діють в Україні, та міжнародних стандартів аудиту для отримання достатніх доказів відсутності суттєвих помилок у звітності підприємства. Під час аудиторської перевірки проаналізовано бухгалтерські принципи, які використовувалися підприємством, розглянуто оцінки матеріальних статей балансу, застосовувані керівництвом підприємства, і звітності в цілому. Ми вважаємо, що зібраної під час інформації досить для складання висновку.
5. Висновок аудитора про перевірку	Під час перевірки встановлено, що операції з _____ _____ здійснені (оформлені) з порушенням встановленого порядку (які саме положення порушені і в чому їх суть) На нашу думку, внаслідок впливу питань, про які йдеться вище або в аудиторському звіті п. ХХХ, фінансові звіти не відображають справедливо й достовірно (або не подають достовірно, в усіх суттєвих аспектах) фінансовий стан компанії

1	2
	станом на 31 грудня 20XX р., а також результат її діяльності за минулий рік.
6. Підпис аудиторського висновку	Аудитор аудиторської фірми “ААА” (сертифікат серії А № _____) _____ (прізвище, ім'я, по батькові)
7. Дата складання аудиторського висновку	“ ____ ” _____ 20XX р.
8. Адреса аудиторської фірми	Аудиторська фірма “ААА” (ліцензія серії _____ № _____ від _____ 20XX р., 252____, Україна, м. Київ, вул. _____, АТ _____, офіс № _____. Телефон (____) _____ р/р № _____ а АКБ “БББ”, м. Київ, МФО _____, ЗКПО _____)

Структура відмови від надання аудиторського висновку

Назва та суть розділу	Приклад тексту
1. Заголовок	Аудиторський висновок незалежної аудиторської фірми “AAA”
2. Замовник висновку: 1) для підтвердження річної звітності: – АТ (за винятком фінансово-кредитних установ); - товариств з обмеженою відповідальністю (окрім фінансово-кредитних установ); - інвестиційних фондів та інвестиційних компаній; - комерційних банків; 2) для підтвердження переданого балансу підприємств, які приватизуються	Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку України Фонду державного майна Керівництву АТ (ТОВ) ...
3. Вступна частина	Нами було проведено перевірку доданої фінансової звітності у складі: баланс станом на 1 січня 20__ р. та звіт про фінансові результати та їх використання за 20__ звітний рік підприємства _____. Відповідальність за надану звітність несе керівництво підприємства. До наших обов'язків входить підготовка висновку на основі інформації, отриманої під час аудиторської перевірки цього звіту.
4. Масштаб перевірки	Перевірку сплановано і проведено відповідно до нормативів аудиту, що діють в Україні, та міжнародних стандартів аудиту для отримання достатніх доказів відсутності суттєвих помилок у звітності підприємства. Під час аудиторської перевірки проаналізовано бухгалтерські принципи, які використовувалися підприємством, розглянуто оцінки матеріальних статей балансу, застосовувані керівництвом підприємства, і звітності в цілому. Ми вважаємо, що зібраної під час інформації досить для складання висновку.
5. Висновок аудитора про перевірку	Ми не змогли спостерігати за інвентаризацією наявних запасів і підтвердити дебіторську заборгованість (або інших об'єктів аудиту) через обмеження компанією обсягу нашої роботи. Унаслідок суттєвості питань, про які йдеться в попередньому параграфі, ми не висловлюємо думки щодо фінансових звітів.

Структура безумовно позитивного аудиторського висновку з додатковим абзацом

Назва та суть розділу	Приклад тексту
1. Заголовок	Аудиторський висновок незалежної аудиторської фірми “ААА”
2. Замовник висновку: 1) для підтвердження річної звітності: – АТ (за винятком фінансово-кредитних установ); - товариств з обмеженою відповідальністю (окрім фінансово-кредитних установ); - інвестиційних фондів та інвестиційних компаній; - комерційних банків; 2) для підтвердження переданого балансу підприємств, які приватизуються	Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку України Фонду державного майна Керівництву АТ (ТОВ) ...
3. Вступна частина	Нами було проведено перевірку фінансової звітності у складі: Баланс підприємства станом на 31 грудня 20XX р. та Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал та Примітки до річної фінансової звітності за 20XX рік . Відповідальність за надану звітність несе керівництво підприємства. До наших обов’язків входить підготовка висновку на основі інформації, отриманої під час аудиторської перевірки .
4. Масштаб перевірки	Перевірку сплановано і проведено відповідно до Міжнародних стандарті аудиту, законодавчих і нормативних актів що діють в Україні, та регулюють організацію бухгалтерського обліку та аудиту для отримання достатніх доказів відсутності суттєвих перекручень у фінансово-господарській діяльності підприємства. Під час аудиторської перевірки проаналізовано бухгалтерські принципи, які використовувалися підприємством, розглянуто оцінки матеріальних статей балансу, застосовувані керівництвом підприємства, і звітності в цілому. Ми вважаємо, що зібраної під час інформації достатньо для складання висновку.
5. Висновок аудитора про перевірку	<p>Безумовно позитивний аудиторський висновок</p> Ми підтверджуємо, що надана інформація дає дійсне та повне уявлення про реальний склад активів і пасивів та результати діяльності суб’єкта перевірки. Господарсько-фінансова діяльність здійснюється відповідно до чинного законодавства. Система бухгалтерського обліку, прийнята на підприємстві, відповідає законодавчим та нормативним вимогам. Звітність складена за дійсними даними бухгалтерського обліку та достовірно відображає у всіх суттєвих аспектах фактичне фінансове становище підприємства. Звертаємо Вашу увагу, що фінансову звітність дочірньої компанії

1	2
	АБВ за 20XX рік перевіряла аудиторська фірма ABS. Аудиторський висновок фірми ABS додається.
6. Підпис аудиторського висновку	Аудитор аудиторської фірми “AAA” (сертифікат серії А № __) _____ (прізвище, ім'я, по батькові)
7. Дата складання аудиторського висновку	“ __ ” _____ 20XX р.
8. Адреса аудиторської фірми	Аудиторська фірма “AAA” (ліцензія серії _____ № _____ від _____ 20XX р., 252____, Україна, м. Київ, вул. _____, АТ _____, офіс № _____. Телефон (____) _____ р/р № _____ а АКБ “БББ”, м. Київ, МФО _____, ЗКПО _____)